

Vantaan, Keravan ja Vantaan ja Keravan
hyvinvointialueen
monikulttuurisuusasiain
neuvottelukunnat

NUORTEN VÄKIVALLAN JA JENGIYTYMISEN EHKÄISY EDELLYTTÄÄ LAAJAA JA KOORDINOITUA YHTEISTYÖTÄ

**Vantaan, Keravan ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen
monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntien yhteinen kannanotto vaatii
panostamaan ennaltaehkäisyyn**

Vantaan, Keravan ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnat haastavat kaikki eri hallintokunnat panostamaan ennaltaehkäisyyn ja koordinoituun asiakas- ja ilmiölähtöiseen monialaiseen yhteistyöhön. Neuvottelukunnat vaativat yhteistoiminnan tehostamista ja tiedonsaannin parantamista eri toimijoiden välillä, jotta löydetään kustannustehokkaita ja vaikuttavia keinoja turvallisuuden parantamiseksi ja nuorisorikollisuuden kitkemiseksi. Yhteistyössä on päätettävä mittavista panostuksista ja asetettava työlle kunnianhimoiset tavoitteet.

Nykyiset hajanaiset toimenpiteet eivät riitä

Kasvava eriarvoistuminen ja yhteiskunnan polarisaatio ilmenevät nuorten lisääntyneenä pahoinvointina ja syrjäytymiskehityksenä, mutta vain pieni osa nuorista käyttäytyy väkivaltaisesti ja tekee rikoksia. Kaupunkien ja hyvinvointialueen on kaikissa toimissa pyrittävä ehkäisemään eriarvoistumista ja polarisaatiota ja taattava kaikille lapsille ja nuorille oikeus turvalliseen koulunkäyntiin, harrastuksiin ja vapaa-ajan viettoon etniseen taustaan katsomatta.

Vantaalla, Keravalla sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on jo tehty paljon nuorten turvallisuushaasteisiin vastaamiseksi, muttei riittävästi. Meneillään on lukuisia hankkeita, joiden avulla edistetään nuorten osallisuutta sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa, mutta myös korjataan jo syntyneitä ongelmia. Lyhytkestoiset hankkeet ovat kuitenkin riittämättömiä monimukaisten ongelmien ratkaisemiseksi. Hanketyön sijaan tarvitaan pysyviä resursseja ja koordinoitua pitkäjänteistä toimintaa.

On tarjottava kynnyksettömiä yhden luukun palveluita

Neuvottelukunnat pitävät tärkeänä, että eri toimijat yhdessä panostavat ennen kaikkea ennaltaehkäisyyn ja perheiden tukemiseen. Se edellyttää tiiviimpää yhteistyötä ja tiedonvaihtoa toimijoiden kesken ja nuorten ja heidän perheidensä mukaan ottamista. Lastensuojelun pelko voi estää etenkin maahanmuuttajataustaisia perheitä hakemaan apua kasvatukseen. On saatava suora ja nopea tie mielenterveyspalveluihin ja ennen kaikkea kynnyksettömiä yhden luukun palveluita, joista nuoret saavat apua mielenterveyden haasteisiin ja vanhemmat apua nuoren ongelmiin. Tulevien perhekeskusten tulee varmistaa, ettei palveluketju katkea, kun lasten palveluista siirrytään nuorten palveluihin.

Kodin ja koulun yhteistyötä on tiivistettävä, ja lapsille, nuorille ja perheille on tarjottava vahvaa matalan kynnyksen tukea mahdollisimman varhain. Etenkin vieraskieliset tarvitsevat tietoa oikeuksista ja velvollisuuksista ja tietoisuuden lisäämistä palveluista. Paras ratkaisu olisi tarjota kynnyksettömiä palveluita, joissa olisi myös palvelutarpeen arviointia ja ohjausta suoraan oikeaan palveluun nykyisen pirstaleisen palvelujärjestelmän sijaan.

Tarvitaan myös lakiuudistuksia, jotka helpottavat tietojen vaihtamista. Esimerkiksi nykyinen oppilashuoltolaki vaikeuttaa tiedonkulkua oppilashuollon toimijoiden ja ulkopuolisten tukitahojen kanssa, koska laki vaatii kirjallisia suostumuksia tiedonkulkuun, vaikka kaikilla toimijoilla on jo virkansa puolesta salassapitovelvollisuus. Eri viranomaisten pitää pystyä muodostamaan ja jakamaan yhteinen tilannekuva eri ilmiöistä.

Monialaisen yhteistyön kautta saavutetaan hyviä tuloksia

Asenteet nuoria kohtaan yleensä ja rasismi etenkin näkyviä vähemmistöjä kohtaan leimaavat kaikkia, myös hyvin käyttäytyviä nuoria ja lisäävät turvattomuuden tunnetta. Rikoksia tekee kuitenkin pieni vähemmistö. Poliisin keinot ovat rajatut eivätkä riitä laajemman ongelman ratkaisuun. Rikoksiin tulisi puuttua tarvittaessa vahvasti rajoittavilla toimilla. Tarvitaan nopeaa reagointia ja enemmän valvontaa, mutta myös tilaisuuksia, joissa nuorille kerrotaan turvallisuudesta ja rikosten seuraamuksista. Poliisin on myös oltava entistä näkyvämmiin kaduilla ja sosiaalisessa mediassa. Ennalta estävään työhön pitää löytyä lisää resursseja.

On näyttöä, että positiivisen ja monialaisen yhteistyön kautta saavutetaan hyviä tuloksia. Lapsille ja nuorille on tarjottava heitä kiinnostavaa vaihtoehtoista toimintaa, joka on houkuttelevampaa kuin rikoksiin ajautuminen. Mallia ja uusia näkökulmia voidaan hakea ulkomailta, vaikkapa Ruotsista. Hyväksi havaittuja toimintatapoja olisi syytä kokeilla rohkeasti.